

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201609
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5718201609.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I., ul. Z. č. XXX/X, a otca: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. B., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, zastúpený JUDr. Danielom Malikom, advokátom so sídlom Q., ul. Y.. XXXX/X, o zmenu priezviska, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/ 94/2018-120 zo dňa 21.03.2019, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov konania **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom dal namiesto otca súhlas matke maloletého Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, aby podala na príslušnom správnom orgáne žiadosť o zmenu priezviska maloletého z priezviska Q. na priezvisko O.. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Matka (spolu so svojim manželom A. O., nar. XX.XX.XXXX) návrhom, ktorý na súd podala dňa 30.04.2018 žiadala, aby súd nahradil súhlas namiesto otca na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa z Q. na O.. Na základe zistených skutočností okresný súd dospel k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa vzhľadom na jeho ďalší vývin zmena priezviska z Q. na O. (priezvisko matky, manžela matky a súrodencov). Maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti s matkou, jej manželom a ďalšími dvomi súrodencami, ktorí sa volajú O.. Otec maloletého nie je v kontakte s maloletým, nestretáva sa s ním a neplatí na maloleté dieťa ani výživné (v súčasnosti dlh približne 6.000 Eur), a to už viac ako 5 rokov. Samotný otec sa vyjadril, že s maloletým nebol dlhé roky v kontakte, žil a pracoval v cudzine. Otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, maloletému začal písať a zaujímať sa o neho až, keď nastúpil do výkonu trestu. Predpokladaná doba trvania trestu bude do roku 2029, teda maloletý bude už v tom čase plnoletý. Maloletý vo svojich vyjadreniach opakovane uviedol, že sa chce volať ako mama a jeho súrodenci. Maloleté dieťa by malo vo svojom živote pociťovať rodinnú spolupatričnosť a mať pocit, že niekam patrí, čo bude pre neho jednoznačne jednoduchšie, keď bude mať priezvisko ako všetci členovia rodiny. Tvrdenia otca, že sa zaujímať nemohol a že nemohol platiť výživné, písať a stretávať sa s maloletým, sú bezpochyby účelové, pretože pokiaľ by to boli skutočné pocity otca, nič by mu nemohlo zabrániť plniť si svoje rodičovské povinnosti a využívať aj svoje rodičovské práva. Otec sa rozhodol odísť a o maloletého sa nezaujímať, čo samozrejme má aj svoje dôsledky a otec si mal byť vedomý svojho konania. Súd prihliadol aj na trestnú činnosť otca, keďže bol právoplatne odsúdený za trestný čin mimoriadne závažný, najmä s ohľadom na rodinné vzťahy, keďže týral matku maloletého dieťaťa, a to aj v

čase kedy bol už maloletý narodený. Súd na základe vyššie uvedených skutočností, ich zhodnotením, dal namiesto otca súhlas matke požiadať o zmenu priezviska tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Pokiaľ otec prejavil záujem o uloženie povinnosti matke na podávanie informácií o maloletom, v tomto smere súd poučil otca, že návrh bude braný zo strany súdu ako vyjadrenie, keďže nespĺňa ani elementárne náležitosti návrhu, nie je podpísaný, nie je datovaný, nie sú označení účastníci. Hoci teda v zmysle obsahu je súdu zrejmé, čo otec žiada, v tomto zobral poučenie zo strany súdu na vedomie, že je potrebné si dať nový návrh, ktorý bude spĺňať náležitosti návrhu a bude zapísaný pod novú sp. zn. a súd mu bude venovať patričnú náležitosť ako ktorémukoľvek inému návrhu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku súdu podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami spočívajúcimi na vzájomných vzťahových väzbách medzi otcom maloletého, matkou a maloletým, ktoré boli dôvodné pre danie súhlasu na zmenu priezviska maloletého. Aj napriek tomu, že v súčasnosti je otec v ÚVTOS v Ilave, má snahu o nápravu vzťahov s maloletým, a to čo sa udialo v ich rodine veľmi ľutuje. Jeho vlastné osobné zlyhanie si vybralo veľkú daň v podobe straty slobody, čo by nemalo mať vplyv na jeho práva otca vo vzťahu k maloletému Q.. Danie súhlasu na zmenu priezviska vo veľkom rozsahu neodôvodnene zasahuje do práv otca voči maloletému. Otec by sa rád o maloletého staral, prispieval by, ale nemá ako a čím. Otec je toho názoru, že neexistuje zákonný dôvod na udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal otcovi trovy konania.

3. Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila nasledovne. Je jednoznačne dokázané, že sú naplnené všetky skutkové podstaty na to, aby bolo zmenené priezvisko maloletému Q. Q. na Q. O. bez súhlasu otca maloletého tak ako rozhodol Okresný súd Martin pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom. Odôvodnenie otca maloletého je účelové. Opäť sa vyjadruje v nejakej budúcnosti, ako sa bude a ako by sa chcel starať a stretávať s maloletým. Otec maloletého nespomenul nič z minulosti, akú mal snahu sa o maloletého starať, prispievať na jeho živobytie, či informovať sa o jeho vývine. Ďalej sa otec maloletého odvoláva na vzájomné väzby medzi ním a maloletým, ktoré nie sú žiadne. Maloletý si na otca nepamätá, naposledy ho spomenul keď mal asi štyri roky. Je dôležité spomenúť, že maloletý sa narodil XX.XX.XXXX ako Q. E.. V tom čase bol otec vo výkone trestu v ÚVTOS v Sučanoch za drogovú trestnú činnosť. Vtedy nemal žiadny záujem o to, aby sa maloletý volal jeho priezviskom a maloletému nepriznal otcovstvo, čoho je dôkaz v priloženom rodnom liste maloletého. Vtedy mu niekto povedal, že je možné, že by mu bol zmiernený trest, ak by mu bolo priznané otcovstvo/ priezvisko. Tak isto vtedy začal sľubovať presne tie isté veci matke maloletého ako teraz, že sa zmení, že sa bude starať o matku a maloletého. Takto zmanipuloval, nasľuboval matke „modré z neba“ aby to bolo v jeho prospech. Nakoniec matka maloletého dala súhlas na zmenu priezviska z E. na Q.. Je fakt, že otec maloletého je v súčasnej dobe v ÚVTOS v Ilave za to, že spáchal trestné činy voči svojim najbližším a teda matke maloletého a samotnému maloletému, kedy psychicky a fyzicky týral matku maloletého, a to aj za prítomnosti maloletého. Vedome maril výkon súdneho rozhodnutia o platení výživného na maloletého, čím úmyselne páchal ďalší trestný čin. Je dôležité uviesť, že otec maloletého pred nástupom na výkon trestu, bol ochotný súhlasiť so zmenou priezviska, za podmienky, že mu bude odpustené dlžné výživné. Toto odkázal matke maloletého cez jej právneho zástupcu. Otec maloletého si po dobu necelých šesť rokov neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému a jeho dlh na výživnom je viac ako 6200 Eur, a je zrejmé že ho nikdy nevyrovná. Otec maloletého sa nestaral, nezaujímal ani nijako nekontaktoval maloletého ani matku maloletého za účelom zistenia vývinu maloletého, zdravotného stavu ako aj všeobecných informácií o maloletom. Maloletý sa sám domáha a žiada, aby už konečne vybavili zmenu priezviska z Q. na O.. Chce aby sa volal rovnako ako matka maloletého, matkin manžel, ktorého volá ocino a jeho súrodenci U., A. a I. O.. Preto navrhuje, aby odvolací súd v plnom rozsahu zamietol odvolanie otca z vyššie spomenutých dôvodov a zmenil priezvisko maloletého z Q. na O., ako učinil prvostupňový súd.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a vecne správne rozhodol. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajský súd uvádza nasledovné:

10. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na ust. § 8 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o mene a priezvisku“), z ktorého vyplýva, že zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

11. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezvisku zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 6 ods. 4 Zákona o mene a priezvisku ak majú rodičia maloletého rôzne priezviská, zmena priezviska rodiča, ktorého priezvisko má maloletý, sa vzťahuje na maloletého, ak s tým súhlasí druhý z rodičov.

13. Okresný súd pri rozhodovaní o udelení súhlasu namiesto otca na zmenu priezviska maloletého vzal do úvahy všetky okolnosti a skutočnosti, ktoré mu boli známe. Po preštudovaní spisu a spisového materiálu, s prihliadnutím na aktuálnu situáciu, je odvolací súd názoru, že v danom prípade tu boli dôvody hodné osobitného zreteľa na zmenu priezviska maloletého Q..

14. Je dôležité podotknúť, že priezvisko fyzickej osoby je osobným údajom, ktorý nás identifikuje a odlišuje od iných fyzických osôb. Ide o taký údaj, ktorý nás spája a priradzuje k určitej skupine, resp. rodine. Deti sú nositeľmi priezviska svojich rodičov. Priezvisko je teda údaj, ktorý nás spája s rodičmi navonok. Podľa platnej slovenskej legislatívy je možné požiadať o zmenu priezviska v prípade, ak ide o priezvisko hanlivé, alebo ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Zákon ponechal širšie koncipovanú možnosť na zmenu priezviska, nakoľko všetky životné situácie sa nedajú zákonne podchytiť. Zmeniť priezvisko dieťaťa je možné vtedy, ak s tým druhý rodič súhlasí. Ak jeden rodič nesúhlasí, druhý rodič môže požiadať súd o nahradenie súhlasu rodiča na zmenu priezviska.

15. V danom prípade aj odvolací súd dospel k záveru, že je predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa vzhľadom na jeho ďalší vývin zmena priezviska z Q. na O.. Maloleté dieťa v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s matkou, jej manželom (O.) a ďalšími dvomi súrodencami, ktorí sa volajú O.. Otec maloletého nie je v kontakte s maloletým, nestretáva sa s ním a neplatí na maloleté dieťa ani výživné, ktoré v súčasnosti predstavuje dlh približne 6.000 Eur, a to už viac 5 rokov. Otec s maloletým nebol dlhé roky v kontakte, žil a pracoval v cudzine. Otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ilave, maloletému začal písať a zaujímať sa o neho až, keď nastúpil do výkonu trestu. Predpokladaná doba

trvania trestu bude do roku 2029, teda maloletý bude už v tom čase plnoletý. Maloletý si otca nepamätá a vo svojich vyjadreniach opakovane uviedol, že sa chce volať ako mama a jeho súrodenci.

16. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo priezvisko ako jeho súrodenci, s ktorými žije v jednej domácnosti, aby malo pocit, že ku nim patrí. Ponechaním súčasného priezviska by mohlo byť dieťa traumatizované aj vzhľadom na trestnú činnosť otca, ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 2T/41/2015-359 zo dňa 09.01.2017, právoplatný dňa 31.10.2017 zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/ ods. 2 písm. d/ Trestného zákona, účinného do 31.01.2014, s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona, účinného do 31.01.2014. Odvolaciemu súdu bol preukázaný aj nezáujem otca o maloletého vzhľadom na neuplatňovanie si práv a neplnenie si svojich rodičovských povinností.

17. Na základe uvedeného je odvolací súd názoru, že udelenie súhlasu súdu na zmenu priezviska je v záujme maloletého Q., a preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

18. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 52 a 57 CMP, pričom o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Otec vo svojom odvolaní žiadal priznať trovy konania. V zmysle § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Otec, ktorý žiadal priznať trovy, v odvolacom konaní úspešný nebol a odvolací súd nevidí iný dôvod, prečo by bolo spravodlivé mu trovy konania priznať, a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)